

Kommunstyrelsen

Ekonomisk långtidsprognos 2022 – 2040

Informationsärende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet

Sammanfattning

Sedan år 2015 finns en modell i kommunen för att generera långsiktiga beräkningar av Nacka kommuns ekonomi framåt i tiden, med syfte att skapa underlag för långsiktiga ekonomiska och finansiella beslut. Modellen uppdateras årligen (med undantag för 2020) med ny information och aktuella uppgifter för att få ett uppdaterat utgångsläge som presenteras i den ekonomiska långtidsprognosen. Syftet med långtidsmodellen är inte att finna en exakthet utan fånga upp de stora effekterna vid olika alternativa scenarier för att utifrån dessa möjliggöra en styrning i den riktning som önskas.

Ärendet

Nackas befolkning ökar. Målet är att 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetsplatser ska byggas under åren 2014–2035. År 2040 beräknas kommunens invånare vara cirka 157 000, vilket är nästan 50 procent fler än dagens 107 000 invånare. Det är därför viktigt att ha kontroll på i vilken takt verksamheter behöver växa, med exempelvis fler skolor och särskilda boenden, och vilka ekonomiska effekter som kan uppstå.

En stor utmaning med en hög befolkningsutvecklingstakt är att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi med en god årlig resultatnivå, där låneskulden hålls på en rimlig nivå. Detta ställer krav på organisationen som över tid behöver vara i samklang med medborgarnas krav och förväntningar på kommunens leverans av tjänster och verksamhet. I en snabbt föränderlig värld behöver medarbetarna i kommunen vara lyhörda för omvärldsförändringar. Detta för att öka förståelsen och möjliggöra att Nacka kommuns

målsättningar uppnås och samtidigt agera utifrån det bästa för kommunens medborgare, företagare, föreningar och alla andra som är med och bygger samhället.

Sedan år 2015 finns en modell i kommunen för att generera långsiktiga beräkningar av Nacka kommuns ekonomi framåt i tiden med syfte att skapa underlag för långsiktiga ekonomiska och finansiella beslut. I vanliga fall uppdateras modellen årligen. År 2020 var inget vanligt år då Coronapandemin orsakade stor osäkerhet i omvärlden. På grund av den turbulens som rådde i samhällsekonomin 2020 avrådde Sveriges kommuner och regioner, SKR, ifrån att göra långsiktiga skatteintäktsprognoser, då prognosen skulle kunna bli allt för missvisande. Kommunen följde SKR:s råd och eftersom skatteintäkterna är en avgörande del i långtidsprognosen gjordes ingen övergripande långtidsprognos för Nacka kommun 2020. Arbetet har dock pågått kontinuerligt. Samhällsutvecklingen följs noga och det har gjorts regelbundna uppdateringar i de material som ligger till grund för långtidsprognosen. År 2021 års långtidsprognos är utförd enligt samma arbetssätt som åren 2015–2019 men det bör beaktas att osäkerheten i de ekonomiska förutsättningarna fortfarande är större än vanligt på grund av Coronapandemin, vars konsekvenser fortfarande är svårbedömda.

Nackas långtidsmodell är framtagen tillsammans med representanter från kommunens samtliga verksamheter i Nacka. *Syftet med långtidsmodellen är inte att finna en exakthet utan fånga upp de stora effekterna vid olika alternativa scenarier för att utifrån dessa möjliggöra en styrning i den riktning som önskas.* Modellen är tänkt att skapa en ekonomisk medvetenhet som möjliggör en ökad långsiktighet i de ekonomiska besluten. I modellen simuleras alternativa vägval som visar på möjliga ekonomiska effekter vid respektive alternativ. Genom den långsiktiga finansiella analysen och omvärldsanalysen får alla - både politiker och tjänstepersoner - en gemensam bild av läget. Det systematiska arbetet sätter fokus på helheten och att prioriteringar görs utifrån Nackabornas bästa, något som i sin tur skapar förtroende för kommunen hos de som bor och verkar i Nacka.

Årets långtidsprognos har beräknats utifrån följande scenarier:

Scenario 1

- 0 procent kompensation för pris och lön
- 35 procent andel egen fastighetsinvestering
- samt försäljning av mark enligt plan

Scenario 2

- Full kompensation för pris och lön (cirka 2,9 procent, kommunalt prisindex)
- 35 procent andel egen fastighetsinvestering
- samt försäljning av mark enligt plan

Scenario 3

- 1,5 procent kompensation för pris och lön
- 35 procent andel egen fastighetsinvestering
- samt försäljning av mark enligt plan

Scenario 4

- 1,5 procent kompensation för pris och lön
- 35 procent andel egen fastighetsinvestering
- samt ingen försäljning av mark

Scenario 5

- 0 procent kompensation för pris och lön
- 35 procent andel egen fastighetsinvestering
- försäljning av mark enligt plan
- 3,5 procent kompensation för utökade LSS-kostnader

Ingen höjd har tagits för eventuella politiska satsningar utan dessa får hanteras inom befintlig ram. Fokus i analysen är på årligt resultat och på låneskuldens utveckling.

Slutsatserna från tidigare långtidsprognoser kvarstår. Budgetföljsamheten blir allt viktigare och om det uppstår underskott krävs snabba åtgärder. Om kommunen ska uppnå en god ekonomisk hushållning även kommande år är det nödvändigt att årligen redovisa resultat som minst uppgår till 2 procent av skatteintäkterna, det vill säga minst 123 miljoner kronor 2022. Det förutsätter att nämnderna klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten. Långtidsprognosen visar att storleken på pris och lönekomensation är avgörande för utvecklingen av kommunens resultatutveckling. Full kompensation ger ett resultat under resultatmålet redan inom de närmsta åren och det är därför tydligt att effektiviseringar kommer att vara nödvändiga. Det medför för nämnderna ett stort ansvar att hålla nere kostnaderna och tydligt prioritera mellan och inom sina olika verksamhetsområden.

Scenario 1, att inte ge någon pris- och lönekomensation, är inte långsiktigt alternativ. Det innebär ett rationaliseringskrav på 2,9 % om året och efter några år skulle det inte finnas någon verksamhet kvar, endast de fasta kostnaderna. Ett scenario med full kostnadstäckning är heller inte något alternativ som kommunens ekonomi tillåter. Ett framtida scenario är troligast att verksamheterna kommer att fortsätta med effektiviseringar och besparingar. Till detta kommer det att finnas ett utrymme för att kompensera prioriterade verksamheter med viss del av pris- och löneökningar. Hur mycket detta kommer att bli kommer att variera över prognosperioden.

Ekonomiska konsekvenser

Väl genomarbetade långtidsprognoser ger underlag till att kommunens resurser utnyttjas på ett optimalt sätt.

Konsekvenser för barn

Väl genomarbetade långtidsprognoser är en viktig del i att nyttja kommunens skattemedel på bästa sätt för nuvarande och framtida Nackabor.

Bilagor

Bilaga 1 Ekonomisk långtidsprognos 2022-2040

Jörn Karlsson
Ekonomi- och finansdirektör
Stadsledningskontoret

Annika Rainer
Budgetchef
Stadsledningskontoret/Stab ekonomi